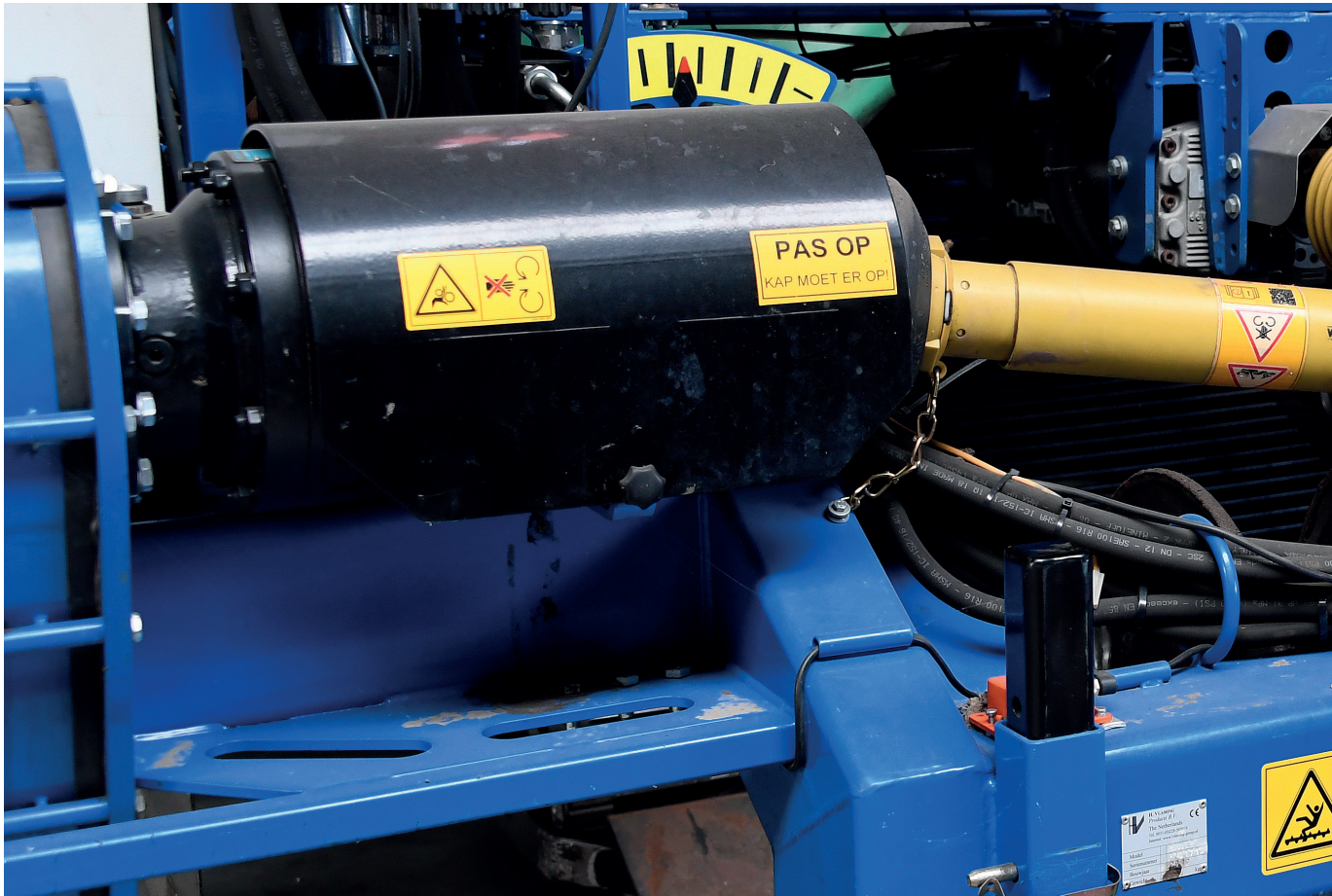

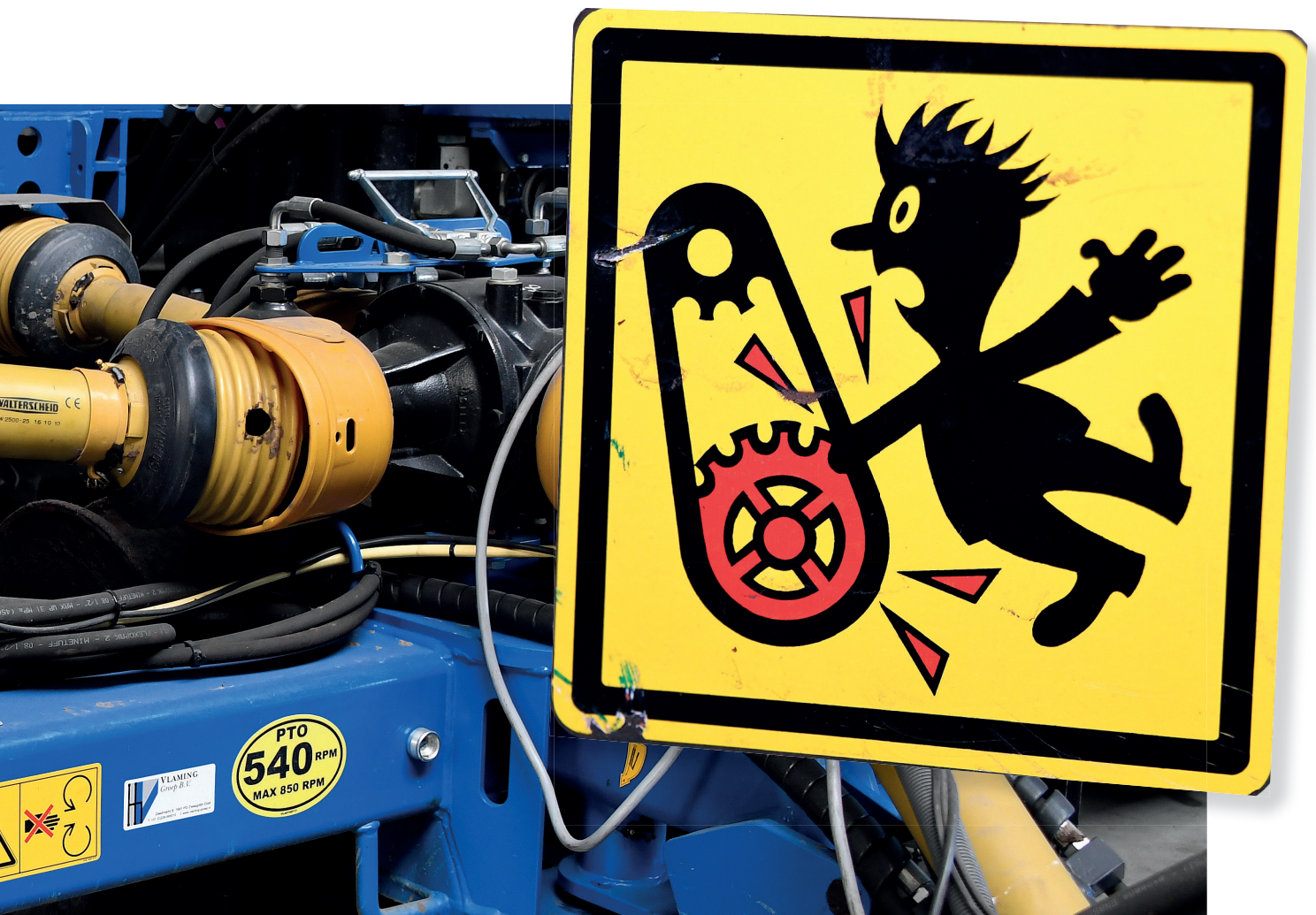
Deze aftakas is goed beschermd. In de praktijk wordt de uitsparing nogal eens groter gemaakt.

Niet aan de slag zonder goede bescherming

Het streven van Stigas is iedere vier jaar bij kwekers langs te gaan om te kijken naar de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RIE). Adviseur Marcel van Diepen is vanwege de ingezette campagne 'Veilig op 1' dit keer extra alert op onveilige situaties. Kweker Niels Ruiter is al waakzaam op mogelijke risico's; hij zit bij de vrijwillige brandweer. "Daar leer je om in situaties de mogelijke risico's in te schatten en die vervolgens zo veel mogelijk uit te sluiten."

Tekst: Ellis Langen | Fotografie: René Faas

“Eigelijk zouden we over een half jaar ook zo'n rondje moeten maken”, zegt Niels Ruiter van Ruiter-Wever in Andijk tegen Stigas-adviseur Marcel van Diepen. De adviseur is bij het bedrijf om samen met hem een nieuwe Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RIE) uit te voeren. Bij Ruiter-Wever worden zomers en 's winters geheel andere werkzaamheden uitgevoerd. Dit wordt in de bedrijfshal duidelijk: op de werkvloer staan geen markeringen die aangeven waar medewerkers veilig kunnen lopen. Maar dat is ook niet handig, want de rijroutes van de heftrucks variëren naar gelang hetgeen er in de schuur gebeurt en aan machines is opgesteld. Op de vloer verschijnt een blauwe lichtbol, een teken om een stapje opzij te zetten. Een elektrische heftruck passeert geruisloos. Dit blauwe licht, een zogenoemde 'blue spot', is een vrij nieuw hulpmiddel, bedoeld om te laten zien dat er een heftruck aan komt. De lamp zit alleen aan de achterkant. “Dat komt omdat bij ons de afspraak is dat een medewerker op de heftruck met ladingen hier zo veel mogelijk achteruitrijdt”, legt Niels uit. Want vaak wordt met kuubkasten gereden waardoor de chauffeur sowieso minder ziet als hij vooruitrijdt. Zo af en toe wordt er ook vooruitgereden en om die reden testte het bedrijf of zo'n waarschuwingssysteem

ook aan de voorkant van de heftruck wat zou zijn. “Maar dat was niks. Door dat blauwe licht werd de bestuurder een soort van gehypnotiseerd. Dit maakte het juist onveiliger”, zegt Ruiter over het korte experiment.

‘BIJ LADDERS GAAT HET VAAK MIS’

In een hoek staan een aantal ladders. Net als Van Diepen wil vertellen dat hiermee in de bollensector veel ongelukken gebeuren, is Niels hem voor. Hij schafte in 2012 al een schaarlift aan. Die wordt vaak gebruikt om in de hoog opgestapelde kuubskisten te kijken. De kisten staan hier soms zes hoog. “Ik ben me daar gek om een ladder te gebruiken.” Op de schaarlift zou een medewerker als de lift hoger dan 2,5 meter gaat, gezeerd moeten zijn als dit in de gebruikershandleiding staat. Want mocht diegene te ver naar voren hellen, dan kan hij of zij er overheen tuimelen. Niels ziet in dat zekeren echter een risico. “Als de schaarlift kantelt, kun je juist geen kant op en kun je worden geplet.” Feit is wel dat mensen goed geïnstrueerd moeten zijn hoe ze met zo’n schaarlift horen om te gaan, laat Van Diepen weten. Ook de ladders moeten jaarlijks worden nagekeken en dit soort zaken behoren in een logboek te worden bijgehouden. Vallen van hoogten is iets wat op vrijwel ieder bloembollenbedrijf wel eens is gebeurd. De Stigas-adviseur. “Bij ladders gaat het vaak mis. Ze worden op een gladde vloer en onder een te schuine hoek gezet en bovenin vaak niet ergens achter gehaakt.” Marcel showt een geheugensteuntje: de ladder staat in een goede hoek wanneer je de ladder met gestrekte armen vasthoudt en daarbij de onderkant tegen de voeten aan zet. Even verderop staan grote wielen met spanbanden keurig tegen de wand aan geklemd. Dit levert een compliment op. “De wielen wegen soms wel tussen 250 en 300 kilo. Dat wil je niet op je krijgen”, zegt Van Diepen. Nog eentje van

‘Ik kreeg soms hoofdpijn als ik hier lang stond’

hetzelfde kaliber; in de schuur wijst Ruiter op de rollen met netten voor de plantmachine zoals die worden aangeleverd door de leverancier. Ze liggen vier hoog opgestapeld met plastic eromheen. Zwarte plastic steunen moeten zorgen dat de rollen stevig liggen. Maar heel vaak, zo ervaart Ruiter, zijn die steunen gebroken. “Hierdoor kunnen ze toch gaan rollen. Zo’n rol weegt al snel honderd kilo. Vandaar dat we bij het pakken van de rollen voorzichtig zijn.”

SCHEL TIKKENDE BOLLEN

Wanneer de twee uitkomen bij de machine waar tulpenbollen worden uitgezocht, valt Van Diepen verschillende positieve zaken op. Er hangen twee tl-lampen die voldoende licht boven de band geven. “Goed licht op het werk is belangrijk om te voorkomen dat mensen gaan turen en krom gaan zitten.” Ook ziet hij een grote speaker voor de radio. Die maakt niet al te veel herrie en er staat geen medewerker vlakbij. Steeds vaker ziet de adviseur dat er verschillende kleine speakers aan de tl-balk zijn bevestigd. Wel zo prettig, want dan hoeft het geluid niet hard te staan. Een medewerker mag immers maximaal aan 80 dB (A) worden blootgesteld en dit gedurende 8 uur. De werkgever is dan verplicht

Foto links:
Een ladder staat goed als je hem met gestrekte armen vasthoudt en de onderkant je voeten raakt.

Foto rechts:
Grote wielen moeten met spanbanden tegen een wand zijn geklemd.

Foto links:
Niels Ruiter gebruikt verwarmingselementen waarmee skischoenen worden gedroogd voor het drogen van handschoenen.

Foto rechts: Blauw licht (een 'blue spot') waarschuwt dat er een heftruck aan komt.

gehoorbescherming beschikbaar te stellen. Is het geluid harder, dan moet een werkgever waarschuwen voor gehoorschade. "Komt het boven de 85 dB dan is gehoorbescherming verplicht om te dragen."

Bij een sorteerder worden de lichtere zure bollen naar boven afgezogen via windzifting. Bij die afzuiging ketsten de bollen tegen de wand van de metalen pijpen. Dat geeft een schel, tikkend en hard geluid waarvan Van Diepen aangeeft dat 80 dB(A) wordt overschreden. Ruiter wijst naar een grote doos vol met oordoppen die hij heeft aangeschaft. "Alleen moeten de medewerkers ze dan wel in willen doen. Tijdens het werk willen ze meestal ook met elkaar kunnen praten." Bovendien hangt het geluid ook samen met het soort bollen dat over de lijn gaat, zegt hij. Hij zegt toe om te kijken of het geluid op een andere manier, dus bijvoorbeeld door zaken in de afzuiger aan te passen, kan worden verminderd. Hier komt aan de orde dat een werkgever het personeel altijd moet wijzen op de mogelijke risico's en hij vervolgens verplicht is hiertegen goede maatregelen of bescherming te geven. Van Diepen: "Gebruiken de werknemers de bescherming vervolgens niet of slaan ze adviezen in de wind, dan mogen de werknemers het werk formeel niet doen."

INVENTIEF

Aangekomen bij het gedeelte waar de bollen worden ontsmet, ziet Van Diepen een puntje. Er is geen oogdouche

aanwezig, terwijl er wel met chemische middelen wordt gewerkt. Het risico bestaat dat bij het klaarmaken van het middel iets in de ogen spat. Die oogdouche moet wel geplaatst gaan worden en die actie wordt daarom opgenomen in de RIE. Niels vertelt dat hij in de dompelruimte onlangs een grote ventilator heeft geplaatst. Daar is hij content mee; het geeft meer frisse lucht in die ruimte. "Het dompelen geeft best wat geur. Als je hier lang stond, kreeg je soms last van hoofdpijn."

Dat Niels inventief is, blijkt. Tegen een muur staat een voor Van Diepen 'onbekend apparaat'. Twee plastic staven van het apparaat wijzen omhoog. Met ernaar raden, komt Van Diepen er niet. Het blijken verwarmingselementen te zijn om skischoenen te drogen. Ruiter: "Hier zet ik regelmatig de handschoenen op die we gebruikt hebben bij het aanmaken van het dompelbad. In die handschoenen ga je namelijk zweeten. Ze worden nat van binnen en gaan stinken. Een nachtje hierop en ze zijn weer als nieuw."

Op het einde van het bezoek gaan Van Diepen en Ruiter naar kantoor en pakken zij de RIE erbij. Daarin zetten ze de verschillende aandachtspunten die het rondje heeft opgeleverd. De tip van Van Diepen is om bij de te nemen maatregelen altijd een datum te zetten die praktisch en reëel is. "Plan dit soort zaken in een tijd dat het wat rustiger is én voor aanvang van het nieuwe seizoen. En, ook heel belangrijk, zet niet alles op één datum, want dat werkt vaak ook niet." 🍌